

Personvern ved spesialpedagogisk hjelp

I saker som gjelder spesialpedagogisk hjelp behandler kommunen eller fylkeskommunen personopplysninger. Da må dere forholde dere til personvernregelverket, og forsikre dere om at dere har behandlingsgrunnlag.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 09.08.2023

Terskelen for hva som regnes som en personopplysning er lav, og det skal veldig lite til for at en aktivitet regnes som behandling av personopplysninger.

All bruk av personopplysninger må ha et rettslig grunnlag for å være lovlig. Det betyr at dere må ha et behandlingsgrunnlag før dere henter inn opplysninger i saker som gjelder spesialpedagogisk hjelp.

Behandlingsgrunnlaget finner du i barnehageloven

I saker som gjelder spesialpedagogisk hjelp vil barnehageloven §§ 31 til 35 gi dere hjemmel til å behandle personopplysninger.

I barnehageloven § 35 står det at:

Kommunen eller fylkeskommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Dersom vedtaket avviker fra den sakkyndige vurderingen, skal dette begrunnes i vedtaket.

Vedtaket skal inneholde:

1. hva hjelpen skal gå ut på
2. hvor lenge hjelpen skal vare
3. hvilket timeomfang hjelpen skal ha
4. hvordan hjelpen skal organiseres

5. hvilken kompetanse de som gir hjelpen skal ha
6. tilbud om foreldrerådgivning

For å kunne oppfylle plikten til å fatte et vedtak om spesialpedagogisk hjelp, må kommunen eller fylkeskommunen behandle flere personopplysninger om barnet og foreldrene, som blant annet står i den sakkyndige vurderingen. Slike personopplysninger vil for eksempel være navn, hvilke behov barnet har og hva hjelpen skal gå ut på.

I barnehageloven § 32 tredje ledd står det at:

Det skal én gang i året utarbeides en skriftlig oversikt over den spesialpedagogiske hjelpen barnet har mottatt og vurdering av barnets utvikling. Foreldrene og kommunen skal få denne oversikten og vurderingen.

Den som gir den spesialpedagogiske hjelpen og har den løpende kontakten med barnet må lage en oversikt over både hjelpen barnet har fått og vurderingen av barnets utvikling. Da behandler den som gir hjelpen personopplysninger.

Eksempel

Ola mottar spesialpedagogisk hjelp. I oversikten spesialpedagogen utarbeider står det en rekke personopplysninger, blant annet at Ola har oppfølging i grupper hver uke for å øke sin lekekompetanse og sine sosiale ferdigheter og at oppfølgingen i snitt har vært på fire timer per uke. Det har også vært uker der hjelpen har blitt gitt av assistent. Ola har økt sin lekekompetanse, men har fremdeles behov for å trene på sosiale ferdigheter.

Ikke krav om eget samtykke for å behandle personopplysninger

Det er viktig å være klar over at foreldrene skal gi samtykke til at det blir utarbeidet en sakkyndig vurdering og til at det fattes vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Dere trenger ikke et eget samtykke for å behandle personopplysningene, siden barnehageloven §§ 31 til 35 gir dere rett til å behandle personopplysninger for å sikre retten til spesialpedagogisk hjelp.

Ikke innhent flere personopplysninger enn nødvendig

Dere skal kun samle inn personopplysninger som er nødvendige for å oppfylle formålet med bestemmelsene i barnehageloven §§ 31 til 35. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig

hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Dette står i barnehageloven § 31.

For å ikke innhente flere personopplysninger enn nødvendig, bør dere spørre dere selv hvilke opplysninger om barnet/foreldre/personer i barnehagen som er nødvendig for å oppnå formålet med bestemmelsen.

Det er viktig at barnets behov vurderes konkret i hver enkelt sak, og hvilken nytte barnet vil ha av hjelpen. I noen saker kan det være vanskelig å finne ut hva som er barnets behov, og om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp eller tilrettelegging, eller begge deler.

Eksemplet under viser at det vil variere fra sak til sak hvilke personopplysninger som er nødvendig å innhente.

Eksempel

Johanna på to år har diabetes og har et vedtak om tilrettelegging etter § 37 som gjelder ekstra voksenressurs til hjelp ved planlegging og gjennomføring av måltidene i barnehagen. Barnehagen opplever likevel at Johanna blir urolig ved fellesmåltidene og er bekymret for om dette knytter seg til hennes utvikling av sosiale ferdigheter. Kommunen involverer derfor PPT, etter å ha innhentet samtykke fra Johannas foreldre.

For at PPT skal klare å vurdere om Johanna har behov for spesialpedagogisk hjelp, må PP-tjenesten vite at barnet har diabetes og at hun har vedtak om tilrettelegging. Diagnosen diabetes er vanligvis ikke nødvendig for PPT å vite om for å oppnå formålet med spesialpedagogisk hjelp, men siden det påvirker gjennomføringen av måltidene i barnehagen, er diagnosen i dette tilfellet likevel en nødvendig opplysning.